

Patrocinium Defunctorum

Hautin, Jacques

Leodii, M.DC.LXV.

Pars I. Dolor defunctorum ob neglecta Sacramenta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79679](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79679)

Patrocinium Defunctorum. Lib. I. 77

redire amplius nequit. Atqui verius quàm Ierosolyma ore Jeremiæ, sic plangat unaquæque anima. *Lapsa est in lacum vita mea, & posuerunt lapidem super me.* Thren. 3. non modò ne exire hinc valeam, sed ut ne quidem è cælo facile exaudiri possim, dum nocte dieque è mediis flammis inclamo misericordiam, sed meritò surdum mihi factum est Numen, quia cum audire me, & exaudire cuperet, precari renui. Heu nimis serò nunc expetior, audiendum olim mihi fuisse illud Prophetæ. *Quarite Dominum, dum inveniri potest: invocate eum dum prope est.* Isaïæ 55. Quod tempus Interpres Chaldaus, tempus hujus vitæ interpretatur. Neque enim, ut D. Bernardus monebat Sermon. 5. de Quadrag. *tunc erit invocandi tempus, quando memini proximus erit Deus, sed aliis quidem præsens, Cælitibus utique, aliis verò nimis remotus, scilicet in hoc terræ centro jacentibus.* Quare verè dixerò, quod Jobus cap. 19. *Ecce clamabo vim patienti, et nemo audit; vociferabor, & non est qui iudicet ad miserandum. Semitam meam circumsepsit, & transire non possum, & in calle meo tenebras posuit.* Ita loqui possit quælibet anima.

250. Sed sunt, quas longè sævior metancea
Dum tem-
pori, & la-
bori non
parcunt ad
ditandos
heredes.
discruciat. Illæ nimirum, quibus convenit illa Sapientis indignatio; *Rursus detestatus sum omnem industriam meam, quæ sub sole studiosissimè laboravi, habiturus hæredem post me, quem ignoro utrum sapiens, an stultus futurus sit, & dominabitur in laboribus meis, quibus desudavi, & sollicitus fui, & est quidquam tam vanum? sive ut vertit Chaldaus, & obstupui in corde meo, & dixi, hoc etiam vanitas.*

251. Quod jam
gravissimè
ferunt.
Enimverò gravissimè ferunt ita se hæredibus locupletandis infudasse, ut ad curam orationis & salutis vix sibi quidquam temporis reliquum fecerint: id quod plurimis consiliariis, & mercatoribus, & opificibus, & Advocatis contingere plus nimio compertum est. Deinde tum quidem ignorasse, quibus opes relinquerent, tanto paratas labore, sed nunc sat nosse, ex eorum oblivione suæ calamitatis, ingratisimos esse, & mendaces, & crudeles, & impios, quando vitâ functos. contra fidem, humanitatem, ac pietatem, & prece & stipe destituunt: legata ad piorum orationes, atque sacrificia procuranda, vel arrodunt, vel extinguunt, vel exequi negligunt, imò injuriam sibi factam putant, si defunctus paulò, quàm vel lent, consultius suas voluntates firmârit, semperque fermè nimium est, quod animæ suæ in flammis arsuræ levamento reliquit.

Interea triumphant cum illius fortunis: illius autem? suis, volui dicere, nec enim in eis ullum parentum beneficium, sed solum jus suum agnoscunt. Heu miseri manes! tantine vobis erat, eos à vobis vel sic ditari, ut propterea comburi non recusaretis? Quid? quod damnant ipsi, ridentque immodicos sudores suâ causâ profusos, quando hilariter, atque intemperanter eos bibunt; tantum abest, ut vestri misereant, & tantis ingemiscant ærumnis. Hæc igitur est immensæ, ut ita dicam, causæ inestitiæ: maximè si, quod credibile est, Deus renunciari manibus per Angelos jubeat infelicem usum patrimonii opumque, quibus cum animæ suæ damno pepercere, scilicet in poenam tam insani in suos amoris, atque in se parsimoniam, ac crudelitatis. sed de his rursum suo loco.

§. I.

De satisfactione ex opere operatio.

PARS PRIMA.

Dolor Defunctorum ab neglecta Sacramenta.

252. CÆTERUM eò magis ingravescit hæc
stultitia, quò provehimur amplius. *Stultitia*
Exploratum est enim Sacramentis multò non satis-
insigniore inesse vim satisfaciendi, quàm *sacientium*
ullis operibus bonis, si par charitas, atque
animi dispositio spectetur. Nam Sacra-
menta ex opere operato satisfaciunt, id
est, si quidem animi ea suscipientis affe-
ctus, satisfactionis virtute polleat, vim illi
novam ac peculiarem addunt, sin minus,
modò absit obex culpæ lethalis, satisfac-
tionem suscipienti conferunt. Adde, & in sacramento poenitentiam, poenam, quæ ritè reo à Sacerdote imponitur, eadem virtute satisfactionis ex opere operato polle-
re. Ex quibus liquet, & quàm facile ac
prorum sit, iis susceptis, criminum poenas
diluere, & quàm stultum non suscipere.
Nam quod quidem ad confessionem attinet, tibi dicitur, ô mortalis, fatere Confessio culpam, & non modò illam expiabis, quanta, quanta sit, sed etiam de poenâ illi debitâ non parum delebis, ac fortasse illam totam. Age, desse crimina, elue illa lacrimis, & opus non erit igne eluere. Eia decerne eadem desinere, & corrigere vitam, & pariter supplicii illis debiti vinculo te exonerabis. Quid igitur stultius, quàm confessionem negligere? Insuper mandat tibi Sacerdos Christi nomine, ut in aliquam eorum poenam, aut quinies recites orationem

orationem Dominicam ac salutationem Angelicam, aut Sertum Marianum percurras; quasi diceret, hoc fac, atque exilii & incendii poenâ te libero: quis sanus hanc optionem non admittat? Quid verò de SS. synaxi dicam? mirum enim dictu! reus es & scelerum & cruciatuum: vis utrisque liber evadere? Euge synaxim adi, divinæ mensæ accumbe; virtute ipsius Sacramenti, seu directè, ut in scholis loquuntur, seu indirectè operantis (quid enim refert?) voti cōpos fies. Ergone poenæ loco est deliciosissimis divinitatis deliciis pasci? est omnino. O poenam suavem ac jucundam! ô quàm fatius est carbonem illum Seraphicum de altari sumere, eoquē labia sua cum Isaiâ contingere, quàm flammis illis purgantibus immergi! quàm præstat adire illud cæleste convivium, quàm deportari in caliginosum purgatorii exilium! mitto Sacramentalia, quorum vis ad virtutem Sacramentorum aliquatenus accedit.

253.
Adumbratur
historia
Caini.

Et quaro ex te, mi lector Christiane, quid de Caino sentias hac super re. Cainus moerore, ira, odio, invidiâ in fratrem suum Abelem contrahens, quod Deus igne de cælo misso ejus sacrificia sibi placere demonstrasset, & jam parricidium meditans, sicâ Deo interrogatur. *Quare iratus es, & cur concidit facies tua? nonne si bene egeris, recipies? sin autem male, stratum in foribus peccatum adervit?* Cur ista Deus? nempe ut eliciat poenitentiam propositâ peccati poenâ, id est conscientiae atrocissimo verme, qui jam tum eum rodebat, itemque mercede, si emendaret noxam, nempe primas deinceps Deo, secundas sibi, non contrâ, uti fecerat, fruges servando. Et tamen scelestus ille pro poenitudine parricidium illi divinæ benignitati rependere cogitat. Quamobrem dixit Cain ad Abel fratrem suum, egrediamur foras, cumque essent in agro, consurrexit Cain adversus fratrem suum Abel, & interfecit eum. Neque tamen illum Numinis misericordia deserit. Iterum confessionem ac poenitentiam interrogando elicere tentat, & ait Dominus ad Cain, ubi est Abel frater tuus? Qui respondit, nescio, & procacitatem mendacio adjungit. Num, inquit, custos fratris mei sum ego? Pergit tamen Dominus impudentiam ejus terrere, ad sceleris confessionem. *Quid fecisti,* inquit, adhuc tempus est, fatere crimen. Surdo canitur: at Deus: *Vox*, ait, *sanguinis fratris tui clamat ad me de terra, & audio, & propterea maledictus eris super terram, quæ aperuit os suum, & suscepit sanguinem fratris tui de manu tuâ. Cum operatus fueris eam, non dabis tibi fructus*

suos, vagus, & profugus eris super terram. Gen. 4. Quid tibi, mi lector, videtur de Caino? nonne non tantum impius, sed & insanus censendus est; qui toties, tamque benignè provocatus ad vulnera mentis detegenda, ut medelam acciperet, pertinaciter renuit? nonne meritò plexus est inaudito exilio, unde quaque fugere coactus. Talis est profectò & gravior mortalium infania, confessionem Sacramentalem devirantium, qui propterea multantur exilio omnium calamitosissimo.

Alterum ejusmodi exemplum adjicio. 254. Naaman autoritate atque potentia Princeps, ac Regi Syriæ propter egregia merita familiaris, & in paucis carus, leprâ laborabat: cumque ab ancillâ quâdam Israëlitis didicisset, esse in Israël Prophetam, à quo tam fædo atque molesto morbo liberari posset; cum Regiis litteris profectus est Samariam, ac subinde venit ad Eliseum; qui Naaman ad Jordancem mittit, jubetque ut in eo septies abluit se, de optatâ sanitate securus. facile ac promptum remedium. Sed quid Naaman? *Iratus*, inquit Scriptura, *Naaman recedebat, dicens, putabam, quod ingrederetur ad me, & stans invocaret nomen Domini Dei sui, & tangeret manu sua locum lepræ, & curaret me: numquid meliores sunt Abana & Pharpar fluvii Damascus omnibus aquis Israel, ut laver in eis, & munder?* Ita ipse. Sed quid loqueris demens? quid petis? Sanari. Quid igitur tuâ refert modò saneris, ubi ubi facile abluaris? Quid interest, an per se ipse, an per ministrum sanitatem tibi spondeat Vates? Cum igitur vertisset se & abiret indignans, accesserunt ad eum servi sui, & locuti sunt ei. Pater, etsi rem grandem dixisset tibi Propheta, certè facere debueras: *Quanto magis, quia nunc dixit tibi; lavare, & mundaberis. descendit & lavit in Jordane septies iuxta sermonem viri Dei, & restituta est caro eius sicut caro pueri parvuli, & mūdatus est.* l. 4. Reg. c. 5. En imaginem plerorumque mortalium. Leprâ pleni sunt; quid enim peccatum, nisi lepra, totam animam fœtore atque horrore Deo hominibusque invisam reddens? Atqui ex veteri lege mundandi sunt leprosi, & nostris quoque proponitur aqua Jordanis, Sacramenti, inquam, levissimum lavacrum, igne alioqui purgandis, si Jordancem illum respuant. Cunctantur tamen, & bona pars reculant, & si de confessione cum iis agas, cum Naamano avertunt sese, & abeunt, nec libet eo, expeditissimo licet remedio, curari.

Et hæc illa, est perennis piorum manum, atque asperissima poenitentia, tam facile Defunctos poenitentia exagitat.

Patrocinium Defunctorum. Lib. I. 79

pœnitentiæ Sacramentum non frequen-
tius obiisse. Hæc est maxima mœstudo
in Jordane isto non se crebrius lavisse, po-
tius quam ignis horridam purgationem
expectasse. Nam recurrunt illis illa fa-
mulorum Naamani. *Pater, esferem gran-*
dem dixisset tibi Propheta, certe facere
debueras, quando magis, quia dixit tibi,
lavare, & mundaberis. Quis enim ille
Propheta id nunc præcipiens? Concio-
nator, Confessarius, aliique Numinis In-
terpretes, qui sanè, si ejusdem jussu lepro-
sis nostris rem grandem injungerent, ad
infamem lepram curandam, ejusque ig-
neam purgationem devitandam, æquo
animo subeunda foret; semper enim levis
ac facilis, illius respectu habito esset exi-
stimanda; cum longè facilius sit detegere
plagam, quam eam incidi atque aduri.
Sed fera est pœnitentia vestra, O miseræ
animæ. Sera quoque, non potius accu-
buisse epulis divinis, per sese alioqui op-
tabilissimis, quam detineri in hoc flam-
meo ergastulo voluisse. Nempe per ig-
nes ad illas epulas penetrare debebatis &
nunc velletis, & tamen ignes pati, quam
illas degustare maluistis, & hæc profectò
cogitatio, hæc synteresis, gravius igne vos
excruciat. Merito itaque sortem vestram
plangitis, merito nobis ac libenter incla-
maretis, ut vestro exemplo saperemus.
Enimverò infelix esse meretur, qui ob-
viam ac se ultro offerentem felicitatem
repellit.

PARS SECUNDA.

*Dolor eorumdem ob neglectam Missam,
& indulgentias.*

256.
Stultitia
neglectus
Missæ.

PORRO huic tristitiæ, alia quoque
accedit, nec impar priori: quod sa-
crofancto Missæ sacrificio interesse, itaque
satisfacere neglexerint. Constat enim,
& tertio libro dicemus, virtutem illi inesse
pœnas ex opere operato delendi. Quam-
obrem dum homini Christiano, Missæ au-
ditio præcipitur, perinde est ac si dicatur:
vade age, intersis sacrificio, atque ita fugi-
es ergastulum, fugies ferale suggestum, &
fornacem illic tibi bullientem. Et perin-
de est dum suadetur Missæ procuratio, ac
si dicatur: Cura Christum sacrificari in
arâ, & incendium evades. Ex quo demen-
tia illud negligentium summa arguitur.
Quid enim Missæ sacrificium? est pulcher-
rima totius orbis imago Christi sese nostrâ
causâ immolantis. Et sapientis erit ejus
aspectum negligere; tantâ præsertim pro-
positâ mercede præsentium, atque aspi-

cientium? Quid iterum sacrificium Mis-
sæ? Scena est Christi nostrâ causâ Patri
æterno in gratiarum actionem se offeren-
tis, pro communibus propriisque omni-
um beneficiis, & novis obtinendis. Et
tam insanus sit quispiam, qui illam non li-
benter procuret, aut contempletur, ma-
ximè novo ac maximo beneficio veniæ
pœnarum culpis suis debitarum provoca-
tus? Quid sacrificium? Est legatio Christi
ad Patrem æternum pro gratiâ misericor-
diæque, reis mortalibus ac immortalibus
obtinendâ. Et non dementis sit, illam
ne præsentia quidem suâ dignari, ad desi-
derium saltem veniæ demonstrandum?
Quid est præterea? Est mystica effusio
Sanguinis Christi in flammæ purgatorias,
earumque, vel mitigatio, vel extinctio.
Qui igitur ei operari, aut adesse nolit, de-
monstrat de illis se parum laborare, atque
adeò eo Sanguine esse indignum. Quid
igitur dementius? Quid denique sacrifi-
cium? Est Christi ad sacras species alliga-
tio, ut suo isto carcere captivos purgato-
rii redimat. Quantæ igitur insanix nolle
vel aspectu lytrum mereri?

Sed rem hanc figurâ aliquâ illustremus. 257.
Aptissima porro est serpentis ænci efficax *Figura il-*
ad sanandum contemplatio. Cæperat po- *lustratur.*
pulum Israëliticum per deserta ambulan-
tem tædere itineris ac laboris, locutusque
contra Deum, & Moysen, ait, *Cur eduxisti*
nos de Aegypto, ut moreremur in solitudine?
deest panis, non sunt aquæ, anima nostra
iam nauseat super cibo isto levissimo. En
virulentam murmuratorû linguam; Qua-
re quæ serpentes imitatur, aptè à serpenti-
bus puniatur. *Quamobrem misit Dominus*
in populum ignitos serpentes, ad quorum
plagas, & mortes plurimorum, venerunt
ad Moysen & dixerunt: peccavimus,
quia locuti sumus contra Dominum, &
te. ora ut tollat à nobis serpentes, oravitque
Moyses pro populo, & locutus est Domi-
nus ad eum: fac serpentem æneum, & po-
ne eum pro signo, qui percussus aspexerit
eum, vivet. fecit ergo Moyses serpentem
æneum, & posuit eum pro signo; quem, cum
percussi aspicerent, sanabantur. Nu. 2. En
figuram Christi, non modò in Golgothæo
monte è cruce pendentis, sed etiam in al-
tari. Et hic enim conspectus serpentum
ignitorum, sine morfu, velut ignem mem-
bro læso imprimendum, id est peccatorum
plagas per sanat. Quemadmodum ergo si
quis ex Israëlitis eum erigere, aut aspice-
re ad curationem designatus esset, jure
merito mente captus, aut curatione indig-
nus esset judicatus: ita qui noxarum plagas
revera igneas & urentes aspectu Christi in
arâ erecti